

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Alerguș Constantin,

Gordilă Nicolae,

cu participarea:

procurorului – Crijanovschi Sergiu,

avocatului - Dudulica Liubomir,

inculpatului – Panfil Ruslan,

judecând în ședință publică recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Brigai Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Panfil Ruslan Petru, născut la 12 septembrie 1981, originar din mun. Chișinău, domiciliat în s. Măgdăcești, r-nul Criuleni;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 29.10.2009-01.07.2011 (prima instanță)

2. 21.09.2011 –21.05.2012;

17.12.2012-14.11.2013 (instanța de apel)

3. 10.08.2012–20.11.2012

11.02.2014-06.05.2014 (instanța de recurs ordinar).

Procedura de citare a fost legal executată.

Procurorul Crijanovschi Sergiu s-a pronunțat pentru admiterea recursului ordinar în sensul declarat .

Avocatul Dudulica Liubomir și inculpatul Panfil Ruslan au solicitat respingerea recursului ordinar declarat, cu menținerea hotărârii atacate

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 01 iulie 2011, Panfil Ruslan a fost condamnat în baza art. 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. b), c), d) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții de răspundere pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Tot prin aceeași sentință, Panfil Ruslan a fost recunoscut culpabil în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, însă procesul penal intentat în această parte a fost încetat din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Panfil Ruslan deținând funcția de inspector al Biroului Vamal Centru, având statut de persoană cu funcție de răspundere, fiind persoana, căreia într-o instituție de stat i s-a acordat permanent prin stipularea legii anumite drepturi și obligații în vederea exercitării acțiunilor organizatorico-economice, la 14.02.2009, exercitând funcția de control la postul vamal intern de control „Criuleni traseu 7020” și urmărind scopul contribuirii la importul ilegal a unității de transport de model „HONDA CIVIC”, anul de fabricare 2008, cod VIN: SHHFK28608U019814, trecută pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane necunoscute, valoarea în vamă a căreia constituia la 14.02.2009 suma de 221. 843 lei, a efectuat vămuirea vehiculului menționat pe numele cet. Secania Alexandr în lipsa acestuia, perfectând și eliberând în baza facturii INVOICE (contractul de vânzare-cumpărare) cu denumirea „DICHJARAZIONE DI VENDITA VERBALE”, datată din 20.01.2009, pe care personal a îndeplinit-o în perioada nestabilită de către organul de urmărire penală și în care a inclus date false precum că, numitul Sandvia Roberto din Italia vinde lui Secania Alexandru vehiculul nominalizat contra sumei de 3.000 Euro, fapt confirmat prin rapoartele de expertiză nr. 1845, 1846 din 25.06.2009 și 2148, 2149 din 10.09.2009, conform cărora înscrisurile manuscrite din factura INVOICE menționată, au fost efectuate de către Panfil Ruslan și a certificatului de proprietate a mijlocului de transport numărul de identificare B26816348, care s-a dovedit a fi sustras la 16.08.2002 din Italia și nu conține date veridice, adeverința pentru mijlocul de transport importat sub nr.0112898, precum și chitanța de percepere a obligațiilor vamale de la persoanele fizice cu seria AB nr. 592876, fiind percepute plăți vamale în mărime de 16. 950 lei și care conform raportului de expertiză nr.1537 din 08.06.2009 nu au fost semnate de către Alexandr Secania.

2.1. Tot el, fiind în exercitarea funcției indicată mai sus, la 14.02.2009 exercitând funcția de control la postul vamal intern de control „Criuleni traseu 7020” și urmărind scopul contribuirii la importul ilegal a unității de transport de model „HONDA CIVIC”, anul de fabricare 2008, cod VIN: SHHFK28608U019814, introdusă pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane necunoscute, valoarea în vamă a căreia constituia la 14.02.2009 suma de 221. 843 lei, a efectuat vămuirea vehiculului menționat pe numele cet. Secania Alexandr în lipsa acestuia, perfectând și eliberând adeverința pentru mijlocul de transport importat sub nr. 0112898, precum și chitanța de percepere a obligațiilor vamale de la persoanele fizice cu seria AB nr. 592876, fiind percepute plăți vamale în mărime de 16.950 lei și care conform raportului de expertiză criminalistică nr. 1537 din 08.06.2009 nu au fost semnate de către Alexandr Secania. În același sens, în timpul efectuării devamării unității de transport menționate pe numele cet. Alexandr Secania, a folosit factura INVOICE (contractul de vânzare - cumpărare) cu denumirea „DICHJARAZIONE DI VENDITA VERBALE”, datată din 20.01.2009, pe care personal a îndeplinit-o în perioada nestabilită de către organul de urmărire penală și în care a inclus date false precum că, numitul Sandvia Roberto din Italia vinde cet. Secania Alexandr

vehiculul nominalizat contra sumei de 3.000 Euro, fapt confirmat prin rapoartele de expertiză nr. 1845, 1846 din 25.06.2009 și 2148, 2149 din 10.09.2009, conform cărora s-a stabilit că înscrisurile manuscrise din factura INVOICE, datată din 20.01.2009, au fost efectuate de către Panfil Ruslan, astfel confecționând, deținând și folosind documente oficiale false.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Grigore Ciubuc în numele inculpatului Panfil Ruslan, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Panfil Ruslan, deoarece faptele lui nu întrunesc elementele infracțiunii. În susținerea celor solicitate avocatul a invocat, că inculpatul Panfil R. și-a executat întocmai obligațiile, or, restricții la introducerea unității de transport în republică nu au fost contestate și plățile vamale au fost achitate pe deplin și corect. Alte posibilități de verificare a automobilului la vămuirea lui Panfil nu a avut. Nu a fost în stare să determine falsul la numărul de marcaj al caroseriei autoturismului din lipsa echipamentului tehnic necesar. Potrivit regulilor de înmatriculare a mijloacelor de transport aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1047 din 08.11.1999, responsabilitatea pentru identificarea mijloacelor de transport importate revine specialiștilor de la ÎS „Cris Registru”, care în mod obligatoriu verifică documentele de înmatriculare și titlurile de proprietate în vederea determinării originalității acestora. Această procedură a fost efectuată și în cazul dat, dar automobilul a fost înmatriculat.

Concomitent, a mai invocat, că instanța de fond contrar prevederilor art. 8 CPP, art. 14, 15, 248 Cod penal, art. 4 Cod vamal, pct. 17 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 24.12.2010 „Cu privire la practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă și eschivare de la achitarea plăților vamale și contravențiile vamale” a încadrat acțiunile lui Panfil R. în baza art. 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. b), c), d), 361 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2012, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului Panfil Ruslan și menținută sentința primei instanțe.

5. Hotărârile judecătorești au fost atacate cu recurs ordinar de către avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului Panfil Ruslan, prin care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, invocând că instanța de apel, respingând apelul avocatului și menținând sentința instanței de fond nu a ținut pe deplin cont de prevederile art. 8, 26, alin. (3), 414, 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală cât și de prevederile pct. 22) din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”.

În acest sens, recurentul a invocat, că instanța de apel nu a dat deplină apreciere motivelor invocate în apelul avocatului și anume nu s-a dat apreciere art. 4 Cod vamal că, înscrisul considerat fals cu denumirea „DICHIAZIONE DI VENDITA VERBALE”, nu cade sub incidența art. 361 Cod penal. Astfel, „DICHIAZIONE DI VENDITA VERBALE” - declarație verbală de vânzare, nu acordă nici un drept titularului și nici nu-l eliberează de obligații. Acest înscris nu este actul de proprietate, nu este contract de vânzare cumpărare, ci doar o declarație.

Tendențioase sunt concluziile instanței de apel referitor la aprecierea rapoartelor de expertiză. Astfel, instanța de apel indică în acest sens despre erori comise la determinarea experților care urma să efectueze aceste expertize. În cazul în care s-au constatat aceste erori, urma a fi numită o nouă expertiză, în modul prevăzut de lege, pentru elucidarea tuturor circumstanțelor, altfel este încălcat dreptul la apărare.

Nu poate fi acceptată concluzia instanței de apel că, „*expertul Cravțov A. s-a referit numai la scrisul de mână, pe când scrisul de tipar și cel cifric nu poate fi diferit*”, deoarece această concluzie poate fi făcută doar de către un expert care posedă cunoștințe în domeniul respectiv.

Mai mult, în recursul său recurentul a mai menționat că pe parcursul urmăririi penale și a cercetării judecătorești au fost admise unele erori de procedură, și anume la f.d. 89 este prezentat de către organul de urmărire penală procesul verbal de audiere a lui Secania Alexandru în calitate de bănuț. În materialele cauzei penale nu este nici un înscris care ar demonstra schimbarea calității sale procesuale. În instanța de judecată, în fond și în apel, declarațiile lui Secania Alexandru au fost acceptate ca declarații făcute de martor. Acest fapt este contrar legii, deoarece, în conformitate cu prevederile art. 63 alin. 7 Cod de procedură penală „*Interogarea în calitate de martor a persoanei față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune se interzice*”, deci Secania Alexandru nu poate avea calitate de martor în procesul dat.

Relevant este și faptul că, raportul de expertiză nr. 1537 din 08.06.2009 nu poate fi acceptat ca probă, deoarece a fost obținut cu încălcarea procedurii stabilite. Astfel, la numirea expertizei nu a fost respectat dreptul la apărare a lui Panfil R., fiindu-i adusă la cunoștință ordonanța de numire a expertizei la 10.08.2009, deja după finalizarea acesteia, fără a da posibilitate acestuia de a pune întrebări.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 noiembrie 2012 a fost admis recursul ordinar, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs ordinar a menționat, că prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2011, a fost admis demersul părții apărării, fiind dispusă efectuarea contraexpertizei în comisie după cum urmează:

„*A expedia, repetat, Centrului de Expertize independente „CEXIN” dosarul penal în privința inculpatului **Panfil Ruslan Petru** în baza art. 42 alin. (2); 248 alin. (5) lit. b), c), d), 361 alin. (1) Cod Penal R. Moldova, și încheierea judecătoreiei Criuleni din 05.10.2010, prin care a fost admisă cererea apărătorului cu privire la numirea unei contraexpertize în comisie, **pentru repararea erorilor comise**, adică pentru participarea experților care au efectuat anterior expertize pe cauza dată: Bârzoii Mihail, expert în Direcția tehnico-criminalistică de la Ministerul Afacerilor Interne, Postoronica Veronica și Gurău Nicolaie, experți la Centrul Național de expertize Judiciare, conform prevederilor art. 148 alin. (2) CPP, care ar putea da explicații, însă nu și participa la efectuarea investigațiilor și la finalizarea concluziilor*”.

Potrivit adresei Centrului de Expertize independente „CEXIN” din 06 martie 2012 (vol.2, f.d.119), dosarul penal a fost remis instanței de apel fără executarea încheierii din 29 septembrie 2011, deoarece Direcția tehnico-criminalistică a Ministerului Afacerilor Interne și Centrul Național de Expertize Judiciare, au refuzat de a delega expertii judiciari la efectuarea expertizei.

Din răspunsurile parvenite de la Direcția tehnico-criminalistică a Ministerului Afacerilor Interne și de la Centrul Național de Expertize Judiciare, s-a relevat faptul, că refuzul acestor instituții de a delega expertii judiciari la efectuarea expertizei, - sunt neîntemeiate, însă instanța de apel, n-a luat măsuri legale în sensul executării unei hotărâri judecătorești.

Prin audierea de către instanța de apel a experților Postoronca Veronica și Gurău Nicolaie, nu au putut fi reparate *erorile comise* (așa indică instanța de apel în încheierea din 29.09.2011), la efectuarea expertizelor precedente, deoarece acești experți anterior au participat la efectuarea expertizelor și, în virtutea prevederilor art. 148 alin. (2) CPP, ei nu pot participa la efectuarea investigațiilor și la finalizarea concluziilor contraexpertizei.

Astfel, așa cum a invocat avocatul, instanța de apel a trecut cu vederea faptul că la dosar a fost anexat extrasul din Monitorul Oficial în care este publicat Registrul de Stat al experților judiciari, în care se regăsesc și familiile experților de la SRL "Cexin". Or, partea apărării nu dispune de pârghii procesuale, inclusiv de aplicare a unor sancțiuni pentru neexecutarea unei hotărâri pe care le are o instanță de judecată.

Totodată a menționat, că proba cu expertiza este singura probă decisivă, astfel în acest sens s-au pronunțat și instanțele de fond și de apel, dispunând efectuarea contraexpertizelor, însă, care n-au fost executate, astfel instanțele au statuat pe o poziție contradictorie punând la baza hotărârilor de condamnare a inculpatului rapoartele de expertiză care favorizează partea acuzării și, respingând neîntemeiat raportul de expertiză din 30.03.2011, care îl dezvinovățește pe inculpat. În consecință a fost încălcat principiul egalității armelor și dreptul inculpatului la un proces echitabil în sensul art. 6 CEDO.

Concomitent a invocat, că inculpatul a fost lipsit de exercitarea acestui drept prin efectuarea unei contraexpertize cu experți dintr-o instituție independentă Centrul Expertize Independente “Cexin”.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2013 a fost admis apelul inculpatului Panfil Ruslan, casată sentința Judecătoriei Criuleni din 01 iulie 2011 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Panfil Ruslan, în conformitate cu art.390 alin.(1), pct. 2), 3) Cod de procedură penală, a fost achitat de sub învinuirea adusă în baza art.42, 248 alin. (5), lit. b), c), d), art. 361 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că analizând în ansamblu totalitatea de probe cercetate și verificate în modul stabilit, consideră că vina inculpatului Panfil Ruslan nu a fost dovedită, iar careva probe directe ce ar demonstra vinovăția nu au fost prezentate, învinuirea fiind bazată exclusiv pe presupuneri.

În conformitate cu prevederile art.8 Cod de procedură penală, în concluzie, instanța de apel a stabilit cu certitudine că, pe cauza dată a fost efectuată anchetă inefficientă/inefectivă de către organul de urmărire penală, prin ce au fost încălcate drepturile lui Panfil Ruslan la un proces echitabil, la o cercetare multilaterală și sub toate aspectele cauzei, ceea ce nu poate fi admis în nici o formă, acesta urmând a fi achitat.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care, indicând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe, invocând următoarele argumente:

- instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare. Urmează a se menționa, că instanța de apel este în drept să admită apelul cu casarea sentinței total sau parțial și în aceste cazuri instanța rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, situație care implică o nouă apreciere a probelor și argumentare detaliată a soluției. Aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea prezentei cauze în ordine de apel. Soluția instanței de apel contravine prevederilor art.419 Cod de procedură penală, conform căruia, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță;

- instanța de judecată este obligată la examinarea probelor, care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare. În orice caz se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

Astfel, Colegiul penal, examinând apelul inculpatului a admis în totalmente motivele invocate de apelant sub aspectul că în cazul dat nu a existat un caz de contrabandă și că inculpatul în calitatea sa de inspector al Biroului Vamal Centru, a respectat întru totul toate normele legale.

Instanța de apel era în drept să admită și să pună la baza sentinței de achitare motivele invocate de apelant în apel, însă urma să se expună și la probele invocate de acuzare care după părerea acuzării nu confirmă poziția apărării, și anume declarațiilor martorului Secania Alexandr;

- referitor la raportul de expertiză grafoscopică, efectuată la încheierea instanței de judecată și s-a stabilit că, manuscrisul „DICHIAZIONE DI

VENDITA VERBALE", nu a fost întocmit de Panfil Ruslan, ci de o altă persoană urmează a se evidenția următoarele.

Conform Raportului de expertiză nr. 1845, 1846 din 25.06.2009 s-a confirmat că înscrisurile manuscrise din factura invoice din 20.01.2009 au fost înscrise de către cet. Panfil Ruslan Petru.

Avînd mai multe concluzii contradictorii urmează a se invoca declarațiile expertului Postoronica Veronica, care fiind audiată în cadrul instanței de apel, a confirmat pe deplin concluziile raportului de expertiză nr. 2148/2149 din 10.09.2009 (f. d. 199-204 vol. 1) la care a fost membru împreună cu expertul Nicolae Gurău, concluzionând că, *textul manuscris, executat cu colorant negru, din certificatul Invoice cu denumirea „Dichiarazione di vendita verbale”, datat cu 20.01.2009, a fost executat de Panfil Ruslan*, iar la răspunsul întrebării dacă semnăturile rubricilor:

„Semnătura posesorului mărfii” din chitanța de percepere a obligațiilor vamale de la persoane fizice, seria AB nr. 592876; „Primit” din adeverința pentru mijlocul de transport importat nr. 0112898, datată cu 14.02.2009;

„II compratore,, și II „venditore” din certificatul Invoice cu denumirea „Dichiarazione di vendita verbale”, datat cu 20.01.2009, au fost executate de Panfil Ruslan, nu a fost posibil de răspuns. Cauzele imposibilității fiind descrise în textul raportului;

- în asemenea circumstanțe, deși în ședința instanței de apel, de către partea acuzării au fost prezentate probe ce confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii încriminate, instanța de apel, după cum reiese din motivarea deciziei, nu a respectat prevederile legale și nu a dat apreciere probelor prezentate în sprijinul acuzării, făcând trimitere unilateral la declarațiile inculpatului, care de fapt nu a făcut o explicație plauzibilă referitor la în ce circumstanțe puteau să fie sustrași banii societății din safeu;

- declarațiile inculpatului care au fost puse la baza deciziei de achitare de către instanța de apel nu coroborează cu probele acuzării, care nu au fost contestate de nici o parte.

Astfel, instanța de apel, casînd sentința primei instanțe de condamnare a lui Panfil Ruslan și pronunțînd o nouă hotărîre, de achitare a acesteia, nu a examinat sub toate aspectele, complet și obiectiv, cumulul de probe administrate, nemijlocit verificate și just apreciate de prima instanță, conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței și veridicității fiecărei probe în parte, în baza cărora prima instanță a ajuns la concluzia privind vinovăția lui Panfil Ruslan.

9. Judecînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră, că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar la 27 decembrie 2013, împotriva deciziei instanței de apel din 14 noiembrie 2013, pronunțată în ședința publică pe 12 decembrie 2013, ora 14.00, în termen.

Drept temei pentru recurs, procurorul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, adică cazurile când hotărîrea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii.

Cu referire la cele invocate de recurent precum că, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul lărgit menționează că motivarea hotărîrii este un proces de analiza și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărîrii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată. Astfel, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele și probelor prezentate li s-a dat o apreciere corectă, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, și în baza lor a adoptat o hotărîre legală și întemeiată, prin care Panfil Ruslan a fost achitat de sub învinuirea adusă în baza art.42, 248 alin. (5), lit. b), c), d), art. 361 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

La fel, Colegiul lărgit reține, că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, iar instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelant, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată, la caz, de admitere a apelului declarat de apărător, cu casarea sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărîri de achitare.

Referitor la argumentul invocat de recurent, precum că instanța de apel, la baza hotărîrii de achitare a pus declarațiile inculpatului Panfil Ruslan, fără a se expune asupra probelor prezentate de acuzare, și anume declarațiilor martorului Secania Alexandr, care dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului, Colegiul îl consideră neîntemeiat, enunțînd, că în conformitate cu art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală, declarațiile martorilor și ale inculpatului se consideră probe egale, legea nu stipulează că depozitiile martorilor au prioritate față de cele ale inculpatului, sau invers, iar instanța de judecată, avînd în vedere egalitatea părților în proces, este obligată să asigure cercetarea tuturor circumstanțelor cauzei și probele prezentate de părți, în egală măsură, ca, ulterior, să le dea acestora o apreciere obiectivă și sub toate aspectele.

Din analiza prevederilor legale menționate și în raport cu decizia recurată, Colegiul lărgit conchide, că instanța de apel a respectat această obligație, a apreciat în mod obiectiv atît declarațiile inculpatului, cît și declarațiile martorului Secania

Alexandr, care și-au găsit confirmarea și prin alte probe recercetate în cadrul ședințelor instanței de apel, precum procesele verbale de ridicare și cercetare a documentelor, care au servit la înregistrarea dreptului de import a unității de transport în litigiu, raportul de constatate tehnico-științifică nr. 855 din 13.04.2009, raportul de expertiză nr. 1537 din 08.06.2009, raportul de expertiză merceologică nr. 1587 din 29.06.2009.

Deasemenea, Colegiul penal lărgit respinge și argumentul procurorului referitor la faptul, că în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 248 Cod penal. În acest sens, instanța de apel corect a menționat, că latura obiectivă a contrabandei se exprimă prin forma trecerii, adică acțiunea de transferare a obiectului material peste frontiera vamală, locul comiterii acțiunii - frontiera vamală a RM, iar trecerea poate avea loc doar prin metodele indicate în art.248 Cod penal "evitând controlul vamal ori tăinuindu-le de el, ascunderea în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei."

În speța dată s-a stabilit cu certitudine faptul, că unitatea de transport pentru care este învinuit Panfil Ruslan a fost vămuită la postul vamal intern Criuleni-traseu, post care este amplasat la frontiera administrativă între Republica Moldova și raioanele de est a Republicii Moldova.

Conform art. 4 Cod vamal, teritoriul Republicii Moldova reprezintă un teritoriu vamal unic ce include teritoriul terestru, apele interioare, apele teritoriale și spațiul aerian de deasupra acestora. Raioanele din stânga Nistrului constituie teritoriul Republicii Moldova, iar postul vamal Criuleni-traseu, după cum se indică chiar în rechizitoriu și sentință este un post vamal intern și este dislocat, după cum se cunoaște, în interiorul teritoriului vamal al Republicii Moldova.

Concomitent, de către instanța de apel a fost constatat și faptul, că la 14 februarie 2009, Panfil Ruslan aflându-se în exercițiul funcțiunii ca inspector vamal la postul vamal intern Criuleni-traseu a Biroului vamal Centru a vămuit autoturismul HONDA CIVIC perfectând adeverința vamală 0112898 și chitanța PV-14 seria AB nr 1928766, cu încasarea plăților vamale în sumă de 16856.28 lei. Panfil Ruslan și-a executat întocmai obligațiile, iar restricții la introducerea unității de transport în țară nu au fost constatate și plățile vamale au fost achitate pe deplin și corect. Alte posibilități de verificare a automobilului la vămuirea lui, Panfil Ruslan nu a avut. Nu a fost în stare să determine falsul la numărul de marcaj al caroseriei autoturismului din lipsa echipamentului tehnic necesar. Responsabilitatea pentru identificarea mijloacelor de transport importate, conform Regulilor de înmatriculare a mijloacelor de transport aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1047 din 08,11.1999, revine specialiștilor de la ÎS "Cris Regstru", care în mod obligatoriu verifică documentele de înmatriculare

și titlurile de proprietate în vederea determinării originalității acestora. Această procedură a fost efectuată și în speța dată, dar automobilul a fost înmatriculat.

La fel, conform materialelor cauzei, s-a stabilit neîndoielnic faptul, că Panfil R. a efectuat vămuirea automobilului conform procedurii existente și nu a obținut careva venit ilicit, el a perfectat documentele cu privire la vămuirea automobilului, dar aceste acțiuni nu întrunesc semnele caracteristice ale infracțiunii. Panfil Ruslan a întocmit documentele necesare la vămuirea unității de transport, și a perceput toate plățile vamale stabilite la momentul respectiv.

Pe lângă aceasta, reieșind din materialele cauzei penale, în ziua de 14.02.2009 Panfil Ruslan se afla în serviciu la postul vamal intern Criuleni-traseu, care în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.362 cu privire la posturile fiscale comune interne de control 28.04.1999, este un post de control intern și nu se află la frontiera (de stat) vamală a Republicii Moldova. La materialele dosarului este anexat răspunsul serviciului vamal 09-4/4092 din 09.06.2009 expediat la solicitarea MAI din care rezultă, că mijloacele de transport pot fi vămuite la orice birou vamal. La vămuirea autoturismului HONDA CIVIC Panfil Ruslan nu a comis careva acțiuni ilegale, respectând procedura existentă.

Mai mult, acțiunile pot fi calificate ca contrabandă numai în situația în care, la trecerea frontierei vamale sau prezentat documente frauduloase și doar cu ajutorul acestora era posibilă autorizarea introducerii mărfurilor peste frontiera vamală. Manuscrisul denumit de organul de urmărire penală ca factură (invoice) nu era un document oficial și prezentarea lui nu era obligatorie. La vămuirea automobilului a fost prezentat certificatul de proprietate 09/A00031PD09 din 17.06.2008 și pașaportul tehnic a automobilului, ambele în original și aceste documente confirmau, că la 04.02.2009 a fost notificată suspendarea cărții de înmatriculare a automobilului în legătură cu exportul lui din Italia. Aceste documente erau suficiente pentru vămuirea automobilului, Aceasta a confirmat prin răspunsul nr. 09-4/4092 din 09.06.2009 (f.d.63) și Serviciul Vamal la cererea organului de urmărire penală precum că Panfil Ruslan a vămuit legal unitatea de transport. La fel, Serviciul Vamal a confirmat și faptul că, manuscrisul denumit de organul de urmărire penală ca factură invoice (contract cumpărare-vânzare), nu era un document oficial și prezentarea lui nu era obligatorie. La fel, Serviciul vamal la 26.10.2009, la solicitarea avocatului Dudulica L., a confirmat faptul, că colaboratorii vamali verifică vizual corespunderea datelor din actele însoțitoare prezentate cu cele aflate pe unitatea de transport, utilizând în acest scop mijloace disponibile de identitate, în dependență de complexitatea cazului. La momentul actual, organele vamale teritoriale, în virtutea atribuțiilor funcționale, nu dispun de mijloace și utilaj performant de identificare a falsurilor în documente sau în marcajul agregatelor unității de transport. Aceste obligații fiind proprii Direcției Tehnologii de protecție din cadrul CRIS "Registru" a Ministerului Tehnologiilor

Informaționale, fără avizul căreia nu se înmatriculează nici o unitate de transport importată.

În concluzie, celor expuse supra, Colegiul lărgit consideră întemeiată soluția instanței de apel, precum că în fapta inculpatului Panfil Ruslan lipsesc acțiuni ce ar confirma comiterea de către el a laturii obiective a infracțiunii de contrabandă.

Neîntemeiat Colegiul lărgit consideră și argumentul recurentului, privind comiterea de către inculpatul Panfil R. cu intenție a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, deoarece din cumulul de probe examinat în instanțe nu rezultă că el a falsificat un document oficial, care ar acorda careva drepturi.

Infracțiunea prevăzută de art. 361 Cod penal face parte din Capitolul XVII, care are ca obiect generic – „Infracțiunile contra autorităților publice și a securității de stat”.

Recomandarea Rec(2002)2 a Comitetului Miniștrilor a Consiliului Europei, către Statele membre, privind accesul la documentele publice, din 21.02.2002, menționează că prin document public se înțelege: - toate informațiile înregistrate în orice formă, elaborate, primite sau deținute de autoritățile publice și care au legătură cu funcția administrativă, excepție făcând documentele care sunt în curs de pregătire.

Termenul de „document public” reprezintă în sensul prezentei Recomandări, toate informațiile fixate pe orice suport fizic într-o formă recuperabilă (texte scrise, înregistrate pe bandă sonoră sau audiovizuală, fotografii, email-uri, informații stocate pe suport electronic cum ar fi bazele de date electronice etc...). Atât documentele produse de o autoritate, cât și documentele ce provin de la terți și care au fost primite de o autoritate publică sunt acoperite de definiție.

În sensul art. 6 al Legii RM privind accesul la informație nr. 182-XIV din 11.05.2000, prin document oficial trebuie de înțeles documentul care:

- 1) conțin informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept;
- 2) atestă fapte avînd relevanță juridică;
- 3) circulă în cadrul unui sistem de înregistrare, evidență strictă și control al circulației.

Momentul înregistrării documentului privat de către organul sau persoana oficială este momentul convertirii documentului privat în document oficial.

O cerință obligatorie în sensul alin. (1) art. 361 Cod penal, este că confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale false trebuie neapărat să acorde drepturi sau să elibereze de obligații. Astfel, factura, manuscrisul care a fost îndeplinit de Panfil Ruslan, nu poate fi considerat un document oficial, deoarece acesta reprezintă un blank tipizat pe o coală de hârtie format A4, care nu acordă careva drepturi și nu deliberează de obligații, mai mult, acest manuscris, denumit de organul de urmărire penală ca invoice (contract de cumpărare-vânzare), nici nu era obligatoriu, iar vămuirea unității de transport putea avea loc și fără prezentarea acestuia.

În acest sens, Serviciului Vamal, prin răspunsul său din 28 aprilie 2010, a indicat că în chitanța PV-14 AB592876, potrivit căreia au fost calculate plățile

vamale la importul automobilului Honda Civic, și adeverința vamală TV-25 nr. 12898 din 14.02.2009 în baza căreia automobilul dat a fost înmatriculat în Republica Moldova, nu au fost operate careva modificări și respectiv sunt valabile până în prezent.

La fel, a indicat și Direcția înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto ÎS „Registru”, care de asemenea a confirmat că, automobilul HONDA CIVIC fiind înmatriculat la 16.02.2009 după Secania Alexandr în baza contractului de cumpărare-vânzare din 02.02.2009, adeverința vamală 112898, certificatul de înmatriculare străin 389 din 02.02.2009, până la 17.08.2010 nu a fost reînmatriculat după alt posesor.

Totodată, prin raportul de expertiză grafoscopică efectuată la încheierea instanței de judecată s-a stabilit că, manuscrisul „DICHIARAZIONE DI VENDITA VERBALE”, nu a fost întocmit de Panfil Ruslan, ci de o altă persoană.

Astfel, Colegiul lărgit consideră neîntemeiat și argumentul recurentului, precum că instanța de apel urma a da o apreciere critică acestui raport de expertiză grafoscopică, neținând cont de declarațiile expertului Postoronca Veronica, care fiind audiată în cadrul instanței de apel, a confirmat pe deplin concluziile raportului de expertiză nr. 2148/2149 din 10.09.2009 (f. d. 199-204 vol. 1), la care a fost membru împreună cu expertul Nicolae Gurău, concluzionând că, *textul manuscris, executat cu colorant negru, din certificatul Invoice cu denumirea „Dichiarazione di vendita verbale”, datat cu 20.01.2009, a fost executat de Panfil Ruslan.* În acest sens, Colegiul lărgit indică, că prin audierea de către instanța de apel în ședința de judecată din 21 mai 2011 a experților Postoronca Veronica și Cvarțov Alexandr (Vol. II, f.d. 136, 137), nu au putut fi reparate *erorile comise*, după cum indică instanța de apel în încheierea din 29.09.2011, la efectuarea expertizelor precedente, deoarece acești experți anterior au participat la efectuarea expertizelor și, în virtutea prevederilor art. 148 alin. (2) Cod de procedură penală, ei nu puteau participa la efectuarea investigațiilor și la finalizarea concluziilor contraexpertizei.

La fel, Colegiul lărgit menționează, că pe cazul falsificării actelor în cazul dat a fost reluată urmărirea penală cu nr.2009990173, pe o altă persoană (Ereomenco Eugen), fapt care se confirmă prin informația prezentată de Procuratura generală cu nr. 16-377/09-854 din 05.03.2013 și prin informația prezentată din Judecătoria Criuleni, unde cauza este pe rol în prima instanță.

În concluzie se constată, că argumentul recurentului precum, că Panfil Ruslan a săvârșit contrabandă și confecționarea documentelor oficiale false, sunt lipsite de un suport probatoriu.

Mai mult, potrivit art. 24 alin. (3), (4) Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au

avut acces în egală măsură. Părțile în proces își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe, ori persoane, iar instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

În această ordine de idei, se relevă că instanța de apel, respectând principiul contradictorialității, a asigurat posibilitatea reală părții acuzării să prezinte anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse lui Panfil Ruslan, în privința căruia a fost adoptată o hotărîre de achitare de sub învinuirea în baza art. art.42, 248 alin. (5), lit. b), c), d), art. 361 alin. (1) Cod penal, deoarece pe prima infracțiune fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii (lipsește latura obiectivă) și pe a doua infracțiune fapta nu a fost săvârșită de inculpat, însă conform procesului-verbal al ședinței de judecată, procurorul nu a prezentat în instanța de apel probe incontestabile, care ar confirma vina inculpatului, astfel, probele cercetate în instanțe nu confirmă vina inculpatului.

Prin urmare, recursul declarat de procuror urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate, deoarece nici unul din temeiurile invocate pentru recurs, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs ordinar.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E

Respinge, ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Brigai Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2013, în cauza penală privindu-l pe **Panfil Ruslan Petru**, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 27 mai 2014, ora 9⁵⁰.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin

Gordilă Nicolae

